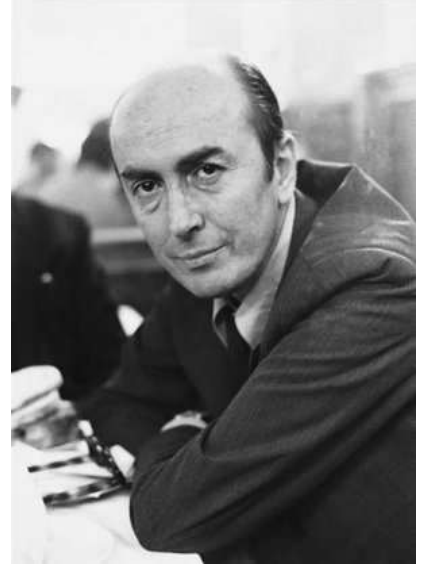

“Her aşk bir Edip Cansever ...

Elk. Elo.Müh. Ulaş Birgör
ulas.birgor@emo.org.tr

Beyazıt'ta, sıra sıra bahçeli ahşap evlerin bulunduğu bir mahallede, 1928 yılının sıcak bir ağustos gününde hayata merhaba der Edip. Evlerinin karşısında uzun duvarları olan giz dolu bir köşk; yıllar sonra Ben Ruhi Bey Nasılım? (1977 TDK Şiir Ödülü) adlı kitabında Ruhi Bey'in yaktığı konak bulunmaktadır. Fatih'teki Millet Kütüphanesinde eski sanat dergisi ciltlerinden aldığı notlar edebiyatla olan ilk tanışmasıdır ve ilk şiirlerini burada kaleme alır. Bab-ı Ali ile komşu olan İstanbul Erkek Lisesi yıllarında yeni şiir akımını dikkatle izleyen, Yunan-Latin klasiklerini, Çehov ve Dostoyevski yapıtlarını başucu kitapları haline getiren, dolu dolu bir genç olarak karşımızdadır artık Edip Cansever. Türkiye'deki özgürlüksüzlüğü ve yoğun baskıyı duyuyor, bilinçli bir senteze varmak için edebiyat dışı kitaplara da ilgi gösteriyordur. Altın Zincir, Kadın ve Sosyalizm (Sabiha Sertel çevirisi), Diyalektik Materyalizm, Nazım'ın bir iki oyununu ancak bulur, “serbest nazım”la yazan her şairin komünistlikle ünlendiği o yıllarda...

Fikirler, Edebiyat Dünyası, Yenilik, Kaynak, Yeditepe gibi dergilerde birçok şiiri yayımlanan Edip Cansever 1951'de Nokta dergisini çıkarır ve bu vesileyle, Sait Faik, Oktay Akbal ve Salah Birsell gibi isimlerle tanışmaları, özellikle Birsell'in, şiirin gerçek değerlerini, yapı ve teknik özelliklerini, dizenin ne olduğunu kendisine anlatması, Cansever'de gerçek bir şiir yaklaşımının oluşmasında önemli ölçüde etkili olur. İkinci kitabı Dirlik Düzenlik (1954) büyük ölçüde “Garip Şiiri”nin etkisinde kalsa da, şairin daha sonra, Turgut Uyar ve Cemal Süreya ile birlikte öncü şairleri arasında anılacağı “İkinci Yeni” akımına ulanacak olan şiir yaklaşımlarının ilk ipuçlarını verir; bu kitaptaki “Masa da Masaymış Ha” Türkiye şiirinin en çok bilinen örnekleri arasında yer alacaktır.

Cansever, 1957'de yayınlanan "Yerçekimli Karanfil" ile kendisine özgü bir şiir evreni kurdu. İkinci Yeni akımının özgün örneklerini verdi. Şirinde zamanla sevinç yerini bunalıma, toplumsal dengesizlikleri eleştirme kaygısı yerini yıkıcı bir umutsuzluğa bıraktı. "Dize işlevini yitirdi" gerekçesiyle yeni arayışlara yöneldi. Şiirde tiyatrodan esinlenen diyaloglar kullandı. "Nerde Antigone", "Tragedyalar", "Çağrılmayan Yakup" bu dönemin ürünleri. Kapalı, anlaşılması güç, yine de anlamdan ayrılmayan bir şiire yöneldi. Umutsuzlar Parkı(1958), Sonrası Kalır(1974), Sevda ile Sevgi(1977), Yeniden(1981), Oteller Kenti(1985) yapıtlarının bazıları olarak belirtilebilecek olan Şair Edip Cansever, geçirdiği beyin kanaması sebebiyle 28 Mayıs 1986'da, İstanbul'da yaşamını yitirdi. Ölümünden sonra çeşitli düz yazıları “Gül Dönüyor Avucumda”(1987) adlı kitapta toplandı.

Kaynakça;

•Sonrası Kalır-Bütün Şiirleri, YKY Yayınları, 2005

•http://siir.gen.tr

•Şiiri Şiirle Ölçmek, Edip Cansever, Şiir Üstüne Yazılar, Söyleşiler, Soruşturmalar, Devrim Dirlikyapan, YKY Yayınları, Şubat 2009

YERÇEKİMLİ KARANFİL

Biliyor musun az az yaşıyorsun içimde
Oysaki seninle güzel olmak var
Örneğin rakı içiyoruz, içimize bir karanfil düşüyor gibi
Bir ağaç işliyor tıkr tıkr yanımızda
Midemdi aklımdı şu kadayıncık kalıyor.
Sen o karanfile eğilimlisin, alıp sana veriyorum işte
Sen de bir başkasına veriyorsun daha güzel
O başkası yok mu bir yanındakine veriyor
Derken karanfil elden ele.
Görüyorsun ya bir sevdayı büyütüyoruz seninle
Sana değiniyorum, sana ısınıyorum, bu o değil
Bak nasıl, beyaza keser gibisine yedi renk
Birleşiyoruz sessizce.